

Werkstraf

Reclassering Nederland

Editie 33 | april 2023

Werkstraf klaar voor de toekomst

De E-learning is klaar!

in uitvoering

> HOOFDARTIKEL

200 jaar Reclassering Nederland

Reclassering Nederland viert dit jaar haar 200-jarig jubileum en is daarmee de oudste reclasseringsorganisatie van de wereld. Algemeen directeur Johan Bac, vertelt meer over dit bijzondere jubileumjaar en blikt vooruit op de toekomst.

Het 200-jarig jubileum vieren we met diverse festiviteiten, zoals een regionale reclasseringsparade, ook keten- en samenwerkingspartners, en een landelijk feest in mei. Ook is er een virtueel feestterrein gebouwd: 200jaarreclassering.nl. Maar waarom eigenlijk? "Omdat de voorbereidingen al in coronatijd waren begonnen, hebben we daarvoor gekozen. Op deze manier kon het feest altijd nog online doorgaan, mocht corona roet in het eten gooien. Bovendien kunnen we zo met iedereen in Nederland verhalen, kennis en leuke feitjes delen. Een aanrader voor iedereen die meer wil weten over onze geschiedenis", vertelt Johan. Kennisdeling vindt ook plaats tijdens een internationaal congres dat Reclassering Nederland organiseert in 2024. Wij krijgen jaarlijks zo'n 75.000 reclassenten onder onze hoede, waaronder 25.000 werkgestraften. Internationaal zijn we een

'Feest op regionaal, landelijk en internationaal niveau.'

Het virtuele feestterrein is geopend!

voorloper als het gaat om werkstraffen en die kennis delen we graag met collega's in het buitenland."

Toekomstontwikkelingen in de reclassering

Tijdens de jubileumviering is er veel aandacht voor de geschiedenis. Johan kijkt ook graag vooruit. "Wat mij betreft zijn er drie relevante ontwikkelingen richting de toekomst. Allereerst de sterke opkomst van cybercrime. Daar moeten wij op ingespeeld zijn. Daarnaast zetten wij in op 'slimmer straffen'. Dit houdt in dat wij pleiten om vaker de werkstraf, in plaats van een gevangenisstraf, in te zetten, met name bij straffen van drie

maanden of korter. Tot slot willen wij de combinatie van een werk- en trainingsstraf herintroduceren. Wij komen regelmatig werkgestraften tegen die niet alleen een delict hebben gepleegd, maar ook met andere uitdagingen kampen. Denk aan het hebben van schulden of dakloos zijn. Met een werk- en trainingsstraf gebruik je de sanctie enerzijds om werkgestraften iets terug te laten doen voor de maatschappij, anderzijds om te voorkomen dat zij weer terugvallen in oude gewoonten door hen ook te helpen op andere vlakken.

Kijk op 200jaarreclassering.nl voor het complete programma!

> FUTUREPROOF

Werkstraf klaar voor de toekomst

Reclassering Nederland werkt onder de naam 'Werkstraf Futureproof' aan een duurzaam werkstrafproces. "Futureproof heeft als focus: snel, zeker en veilig: snel starten, een vloeiend en veilig verloop van de werkstraf en meer regie voor de werkgestrafte. Allemaal gericht op een succesvolle afronding", aldus Monique van Walt van Praag, directielid bij Reclassering Nederland.

Een ander proces

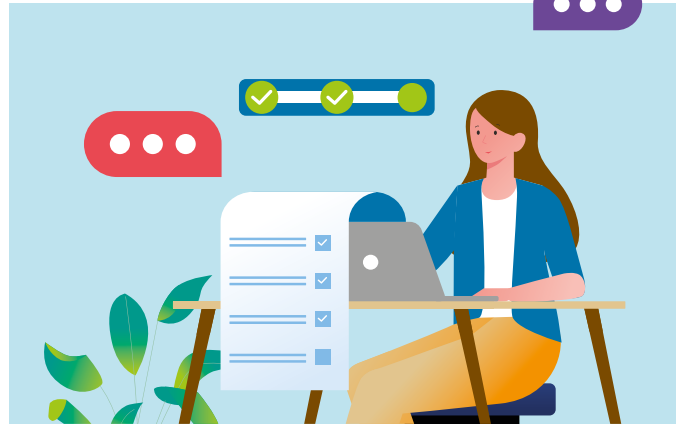
Het grote verschil met de huidige werkwijze: bij Futureproof begint de werkstraf meteen. De werkgestrafte komt naar een van de locaties van Reclassering Nederland en gaat direct aan de slag. Op basis van het gedrag op die dag blijft de werkgestrafte op die locatie blijft of gaat hij door naar een extern project.

Futureproof heeft belangrijke voordelen volgens Monique. "Het werkstrafproces versnelt. We kunnen meer mensen op een goede manier door het proces heen begeleiden. Daarnaast is het efficiënter voor de werkgestrafte zelf. Die start snel en de uren van de eerste dag tellen direct mee. Omdat we op de eerste dag goed zien wie de werkgestrafte is, kunnen we deze ook beter plaatsen op externe projecten. Daarmee vergroten we de kans op een succesvolle match met het werk en het werkstrafproject. Dit heeft wel tot gevolg dat we vooraf niet meer meekomen voor de kennismaking. Wel komen we aan het begin van de werkstraf langs voor het 'landingsgesprek'. Zo kijken we of we echt een goede match hebben gemaakt. Natuurlijk houden we na de start goed contact en blijven we monitoren."

Trial en error

in Amsterdam en Rijen starten dit jaar pilots Daar blijkt als eerste hoe de nieuwe werkwijze in de praktijk uitpakt. "Zowel voor medewerkers, werkmeesters als de (externe) projecten verandert de werkwijze. Die veranderingen krijgen onze volle aandacht. We monitoren hoe het veranderproces verloopt en stellen bij indien nodig," besluit Monique.

> KORT

Drie vragen over de Matchtool

De Matchtool is een ICT-oplossing die gaat helpen bij het vinden van het best passende project voor een werkgestrafte. Carien de Ridder, projectleider en beleidsadviseur bij Reclassering Nederland vertelt er meer over.

Waarom wordt de Matchtool ontwikkeld?

"Daardoor kan een werkstraf sneller beginnen en een kortere doorlooptijd hebben. Zo kunnen we de beschikbare plekken op de werkstrafprojecten beter invullen. Met de Matchtool kunnen medewerkers de werkgestraften ook in een andere regio plaatsen op een plek die dichterbij hun woonplaats ligt. Dat kan veel reistijd schelen."

Hoe werkt het?

"Tijdens het matchgesprek verzamelt de medewerker informatie over de werkgestrafte. Aan de hand van zogeheten matchcriteria, zoals (fysieke) belastbaarheid, reisafstand en beschikbaarheid, doet de Matchtool een voorstel voor passende projecten die het snelst beschikbaar zijn."

Wat gaan projecten ervan merken?

"Het is van belang dat de informatie die we hebben over alle werkstrafprojecten helemaal klopt. We vragen daarom extra informatie aan projecten over de werkplek. De matchtool moet ook de instroom van werkgestraften op projecten verhogen. De planning is dat we de Matchtool nog dit jaar introduceren."

> FEITEN EN CIJFERS

In 2022 zijn weer veel werkgestraften aan de slag gegaan.

27.285 Aantal werkstraffen:

Percentage positief afgeronde werkstraffen: **73%**

1.126 Aantal werkstraflocaties:

Aantal uur gewerkt: **1.428.717**

> OPROEP

Bijzondere projecten en succesverhalen gezocht

Ieder jaar gaan er bijna 30.000 werkgestraften aan de slag op de meest uiteenlopende projecten. Van kringloopwinkel tot zorgboerderij en van graffiti verwijderen tot afval oprapen op het strand. Ook jouw project zetten we graag in de schijnwerper. Wil jij jouw project een keer terugzien in deze krant? Stuur dan even een mailtje naar hoofdredacteur Bas Oeijen: b.oeijen@reclassering.nl

De Kooise Zorgboerderij/ camping biedt ieder jaar plek aan zo'n 50 werkgestraften.

Werkstraf in beeld: de Kooise Zorgboerderij in Acquoy

Acquoy In 2002 stopte Johan de Jong met zijn melkveebedrijf met 70 melkkoeien. Geen van zijn drie kinderen wilde hem opvolgen als melkveehouder. Daarom gingen de melkkoeien de deur uit, maar daar kwamen vele andere dieren voor in de plaats. En die hebben verzorging nodig: de Kooise Zorgboerderij, inclusief camping, was geboren. Deze bijzondere locatie biedt ieder jaar plek aan zo'n 50 werkgestraften.

De Kooise Zorgboerderij is een echt familiebedrijf. Naast vader Johan, werken ook zijn zoon Ronny en diens vrouw in de zaak. Iedere doordeweekse dag gaan zo'n vijftien volwassen verstandelijk gehandicapten aan de slag als 'hulpboer'. Op zaterdag is het de beurt aan de kinderen om de dieren te verzorgen. De eerste werkgestrafte die op de zorgboerderij aan de slag ging, kan zoon Ronny zich nog goed herinneren. "Ik was een jaar of dertien. Hij heette Cor en het was een hele grote vent. Hij had een werkstraf van zestig uur."

Het werk dat ze doen is uiteenlopend: het uitmesten van de paardenstallen, voeren van de dieren, maar ook het onderhoud op de camping. De kunst is om een passende klus te vinden, zegt Ronny. "Ik vraag altijd wat voor werk ze in hun dagelijks leven doen. Dan pas ik het werk daarop aan. Iemand die veel met hout deed, heeft hier een kippenhok getimmerd."

Een elektricien heeft bij ons alle elektriciteitsleidingen nagelopen. Ook kijk ik naar de houding waarmee iemand binnenkomt. Wie van plan is alleen maar zijn uren uit te zitten, krijgt ander werk dan iemand die gewoon aan de slag wil gaan."

'De kunst is om iedere keer een passende klus te vinden.'

Wat iemand op zijn kerfstok heeft, maakt Ronny niet uit. "Vaak gaat het om vuurwerk, een ingenomen rijbewijs vanwege te hard of onder invloed rijden of een wietplantage." Bijzondere cliënten staan hem ook nog bij. "We hadden hier ooit een forse man van twee meter lang, met tattoos en lang haar. Hij maakte de paardenstallen schoon en deed rustig zijn werk. Bijzonder was alleen dat hij in de lunchpauze niets dronk en niets at. Dat verbaasde ons erg. Op zaterdag kwam hij ook langs en had hij plotseling tien sneeën brood bij zich. Wat bleek? Hij was doordeweeks zijn brood vergeten, maar durfde niet om eten te vragen. We hebben nog vijf jaar lang ieder jaar een kerstkaartje van hem gehad!"

RET Rotterdam Werkgestraften zorgen voor schone metro's in Rotterdam

Rotterdam Het werk van werkgestraften zien we letterlijk overal om ons heen. Toch zijn we ons daar niet altijd bewust van. Wist je bijvoorbeeld dat de Rotterdamse metro's altijd zonder graffiti rondrijden, doordat werkgestraften deze schoonhouden? Frans Linnenbank is coördinator verzorgend onderhoud en houdt zich al 15 jaar bezig met de reiniging van metro's in Rotterdam.

Frans vertelt dat de bestrijding van graffiti een van de grootste uitdagingen is in zijn werk: "Er wordt helaas regelmatig graffiti op de metro's gespoten. De RET heeft als eis dat de metro's in Rotterdam zonder graffiti door de stad rijden. Wij moeten ervoor zorgen dat de graffiti binnen 24 uur van de metro's is verwijderd. Om dit te realiseren kunnen we extra handen goed gebruiken. Daarom zijn we ooit met het idee gekomen om contact te leggen met Reclassering Nederland. Zodoende is die samenwerking tot stand gekomen."

> UITGELICHT

De E-learning is klaar!

De e-learning voor contactpersonen van externe werkstrafprojecten is live. Het is een snelle en laagdrempelige manier om vanuit huis of de werkplek te leren over de begeleiding van werkgestraften. “Een belangrijke en innovatieve stap binnen Reclassering Nederland”, aldus projectbeheerder bij Reclassering Nederland Bjorn van Overveld.

“In het verleden gaven we altijd training op locatie. Tijdens de coronapandemie werd dit steeds lastiger,” licht Bjorn toe. “Toen is het idee ontstaan om de training via een e-learning te geven.”

Björn Overveld
projectbeheerder bij
Reclassering Nederland

Samen met collega's van de andere twee reclasseringsorganisaties in Nederland, Stichting Verslavingsreclassering GGZ en het Leger des Heils, brainstormde Bjorn over wat er in de e-learning moet komen: regels, werkwijzen, omgangsnormen en verwachtingen. “Met die ideeën heeft onze Reclasseringacademie de e-learning ontwikkeld. Die blijft actueel want bij nieuwe regels of een veranderde werkwijze volgt een update.”

Bij vragen over inhoud of gebruik van de e-learning kunnen contactpersonen en begeleiders altijd bij hun projectbeheerder terecht.

ArieJan Wallaard
oud-marinier en nu team-
manager bij FC-Dordrecht

Gebruiker aan het woord: ArieJan Wallaard

ArieJan Wallaard (75 jaar), oud-marinier en nu teammanager bij FC Dordrecht, heeft de e-learning laatst doorlopen. Sinds kort begeleidt hij werkgestraften die allerlei taken rondom het stadion uitvoeren. “De e-learning is goed opgezet. Alle benodigde informatie, verwachtingen en regels staan erin. Daarnaast is de e-learning toegankelijk. Ik had wat meer begeleiding nodig en ben telefonisch goed ondersteund. Als je vragen hebt, kun je altijd terecht bij je projectbeheerder”, aldus ArieJan.

Een combinatie van de informatie in de e-learning en persoonlijke begeleiding vormen volgens hem de sleutel tot succes. “Als je goed bent voor iemand, krijg je er ook wat goeds terug. Dat is mijn motto.”

Begeleid je al werkgestraften en/of ben je benieuwd wat daarbij komt kijken? Scan de link voor de gratis e-learning:

> WERKSTRAF IN BEELD

Putte Reclassering Nederland werkt samen met meer dan 1100 werkstrafprojecten. Een daarvan is Stichting Titirel in Putte. Een bijzondere locatie waar mensen wonen met autisme, psychische problematiek en/of een verstandelijke beperking. In de video geven we een kijkje achter de schermen.

Colofon

Werkstraf in uitvoering verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 2.500 stuks. **Redactie** Reclassering Nederland **Hoofdredactie** Bas Oeijen, Media & Communicatie

Tekst en eindredactie Mediatie **Vormgeving** Enof creatieve communicatie, enof.nl **Fotografie** Frank Penders **Drukwerk** Drukkerij Libertas Pascal

Met dank aan alle projecten en medewerkers die hebben meegewerkt aan deze editie.

↓ Vervolg

2.000 m² per dag

De RET zet gemiddeld zo'n vijf tot zeven werkgestraften per dag in voor het verzorgend onderhoud. De werkgestraften voeren het werk op twee grote werkplaatsen van de RET in Rotterdam uit. “Wij hebben drie werkmeesters, opgeleid door Reclassering Nederland, die de werkgestraften tijdens het werk begeleiden en exact weten hoe ze met de werkgestraften moeten omgaan. Samen maken wij met de werkgestraften zo'n 2.000 vierkante meter graffiti per maand schoon”, aldus Frans.

Wat Rotterdam merkt? Niets. En heel veel...

De omgeving merkt eigenlijk niets van het werk dat de werkgestraften uitvoeren. “In de praktijk wordt graffiti 's nachts gespoten en maken wij de metro's schoon voordat ze weer door de stad rijden. De omgeving merkt dus niets van graffiti en ziet alleen schone metro's rijden. Zo doen de werkgestraften ongemerkt wat terug voor de gemeente”, vertelt Frans.